

Одлуком Наставно-научног вијећа Филозофског факултета Пале, Универзитета у Источном Сарајеву, број 722/22, од 5. 4. 2022. године, именована је Комисија за оцјену урађене докторске дисертације кандидата мср Срђана Шућура под насловом *Трансфер у фразеолошкој компетенцији у писању на енглеском језику као страном код србофоних говорника* (у даљем тексту: Комисија)¹ у сљедећем саставу:

1. Др Жељка Бабић, редовни професор, Специфични језици – енглески језик, Филолошки факултет Бања Лука, Универзитет у Бањој Луци, предсједник,
2. Др Јелена Марковић, редовни професор, Специфични језици (Англистика), Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву; ментор,
3. Др Предраг Новаков, редовни професор, Англистика, Филозофски факултет Нови Сад, Универзитет у Новом Саду, члан.

Комисија је прегледала и оцијенила докторску дисертацију и о томе подноси Наставно-научном вијећу Филозофског факултета Универзитета у Источном Сарајеву сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ **о оцјени урађене докторске дисертације**

1. Подаци о кандидату (биографија и библиографија кандидата)

Срђан Шућур рођен је у Сарајеву, 29. 3. 1985. године. Основну школу и гимназију завршио је у Источној Илици. Први циклус студија завршио је 2013. године на Катедри за енглески језик и књижевност Филозофског факултета на Палама (просјечна оцјена 9,56). На истом факултету наставио је студирање на другом циклусу студија, тако да је мастер рад „Интерференција матерњег језика у учењу енглеског као страног код одраслих“, под менторством проф. др Јелене Марковић, одбранио највишом оцјеном 1. 12. 2016. године (просјечна оцјена на другом циклусу 10,00).

У периоду од маја 2014. године ангажован је у сарадничком звању на Филозофском факултету на Палама, најприје у звању асистента, а затим вишег асистента (од 2017. године), на већем броју предмета у оквиру уже научне области „Специфични језици (Англистика)“. Секретар је другог циклуса студија на матичној катедри од 2013. године. Од октобра 2019. године секретар је и Редакције Филозофског факултета Пале.

У периоду 2015–2020. учествовао је у међународном пројекту формирања ученичког корпуса под називом *International Corpus of Learner English, version 3*, чији је руководилац професорка емерита Силвијана Грејнцер [Sylviane Granger], а носилац франкофони Université catholique de Louvain (Louvain-la-Neuve) из Белгије. Учествовао је и на два национална пројекта, *Фразеолошка компетенција српских говорника кроз призму контрастивне анализе међујезика* (од 2018. године) и *Научни потенцијали аотираних ученичких корпуса у примијењеној лингвистици* (од 2019. године) у својству младог истраживача.

Од академске 2016/17. студира на трећем циклусу студија на студијском програму Филологија на Филозофском факултету Универзитета у Источном Сарајеву. Докторска дисертација под називом *Трансфер у фразеолошкој компетенцији у писању на енглеском језику као страном код србофоних говорника* одобрена је у априлу 2019. године, а за ментора је именована проф. др Јелена Марковић.

До сада је излагао на једној студентској конференцији и на пет научних скупова, те има објављених седам самосталних научних радова, један рад у коауторству, као и један приказ.

БИБЛИОГРАФИЈА

¹ Комисија има најмање три или пет чланова од којих најмање један није у радном односу на Универзитету.

- Шућур, С. (2017). Интерференција српског језика у употреби садашњег перфекта. У М. Кулић (Ур.), *Наука и стварност*. Књига 11/1 (337–348). Пале: Филозофски факултет.
- Шућур С. (2018). То (ни)је моја шољица чаја. *Радови Филозофског факултета, Филолошке науке*, 19, 173–187.
- Шућур, С. (2018). Интралингвалне грешке у учењу енглеског језика. У М. Кулић (Ур.), *Наука и стварност*. Књига 12/1 (415–438). Пале: Филозофски факултет.
- Шућур, С. (2019). Ставови студената страних филологија Филозофског факултета Пале према употреби матерњег у настави страних језика. У Д. Мاستиловић (Ур.), *Наука и стварност*. Књига 13/1 (423–445). Пале: Филозофски факултет.
- Шућур, С. (2019). Англосрпски као социолект подфорума r-serbia интернет заједнице Редит. *Радови Филозофског факултета, Филолошке науке*, 20, 178–199.
- Šućur, S. (2019). Distribucija frazalnih glagola u pisanju na engleskom kao stranom kod srbofonih govornika. *Komunikacija i kultura online*, 10, 120–143. <https://www.komunikacijaikultura.org/index.php/kk/article/view/400/292>.
- Šućur, S. (2020). Reverse transfer in adult Serbian EFL learners writing – A corpus-based study. In Ž. Babić et al. (Eds.), *Beyond Hermeneutics* (141–159). Banja Luka: Faculty of Philology.
- Шућур, С. (2020). Корпус као оруђе за проницање тајни међујезика (приказ). *Радови Филозофског факултета: Часопис за хуманистичке и друштвене науке*, 22, 321–331.
- Радоња, М. и Шућур, С. (2021). О Корпусу студената англистике (КорСАНг) и могућностима његове софтверске експлоатације. *Инфотека – часопис за дигиталну хуманистику*, 21(1), 37–58.

2. Приказ садржаја докторске дисертације

Рукопис докторске дисертација под називом *Трансфер у фразеолошкој компетенцији у писању на енглеском језику као страном код србофоних говорника у компјутерском прелому* садржи укупно 399 страна текста (проред 1,5; фонт *Times New Roman*, 12), односно укупно 388 нумерисаних страна почевши од прве стране уводног поглавља. У складу са пропозицијама нису нумерисане насловне стране, изрази захвалности, као и стране које садрже резиме на српском и енглеском језику.

Текст дисертације састоји се од четири поглавља. Прво поглавље је „Увод“, а садржи потпоглавља „Предмет и циљ истраживања“, „Хипотезе истраживања“, „Корпуси“, „Методологија истраживања, ток и поступци“ и „Структура дисертације“. Наредно поглавље, „Теоријски оквир“, састоји се од потпоглавља „Трансфер“, „Фразеологија и фразеодидактика“, „Контрастивна лингвистика“ и „Писање у учењу страних језика“. Сљедеће поглавље, „Анализа корпуса и интерпретација резултата“, јесте најобимније поглавље, а садржи потпоглавља „Г1 граматичке колокације“, „Г5 граматичке колокације“, „Г8г граматичке колокације“, „Л1 лексичке колокације“, „Л2 лексичке колокације“, „Л3 лексичке колокације (AdjN)“, „Л3 лексичке колокације (NN)“, „Л4 лексичке колокације“, „Л5 лексичке колокације“, „Л6 лексичке колокације“, „Л7 лексичке колокације“ и „Прелиминарни закључак о међујезичком трансферу у употреби граматичких и лексичких колокација“. Завршно поглавље зове се „Завршна разматрања“, а након њега слиједи „Референце“ и „Прилози“. Готово сва потпоглавља раслојена су даље углавном на потпоглавља четвртог и петог нивоа, а поједина и на потпоглавља шестог нивоа.

У првом поглављу, „Уводу“ (стр. 1–10), кандидат на почетку истиче значај фразеолошке компетенције у оквиру комуникативне компетенције ученика страног језика. Затим прецизира предмет истраживања, одређујући га као међујезички трансфер у фразеолошкој компетенцији србофоних говорника у писменој продукцији

на енглеском језику као страном, те даје полазну хипотезу да је међујезички трансфер у фразеолошкој компетенцији у писању на енглеском као страном код србофоних говорника присутан упркос чињеници да су у питању говорници напредног нивоа познавања језика, као и да су бројне последице трансфера релативно нетранспарентне. У истом поглављу кандидат набраја и описује електронске корпусе које је користио у истраживању: међународни корпус *ICLEv3*, његову србофону компоненту *ICLE-SE*, иначе корпус од централног значаја за истраживање и дисертацију, затим изворни корпус *LOCNESS*, корпус *CorpСaнg*, те референтне корпусе савременог енглеског *BNC* и *COCA*, савременог српског језика *СрпКор2013*, уз „виртуелни“ корпус настао повратним преводом колокација издвојених из *ICLE-SE*. Завршни дио уводног поглавља чини кратак преглед поглавља која слиједе у дисертацији.

У оквиру другог поглавља под називом „Теоријски оквир“ кандидат најприје даје детаљну историографију феномена трансфера, иначе једног од кључних феномена у усвајању другог језика, а затим и критички осврт на рецентну литературу, између осталог, публикације Џарвиса [Jarvis], Павленко [Pavlenko], Ју [Yu], Одлин [Odlin], Жилке [Guilquin] и Грејнџер [Granger]. Након тога кандидат даје класификацију типова међујезичког утицаја, те прецизира који типови могу бити обухваћени истраживањем уважавајући поједина контекстуална ограничења. У наставку детаљно представља одабрани теоријски модел за проучавање трансфера под називом *Модел ООЕ (откривање, објашњавање, евалуација)* (енг. *DEE transfer model – detection, explanation, evaluation*, Gilquin, 2008).² Академски и научно примјерено, кандидат наводи и ограничења одабраног модела. У оквиру наредног потпоглавља које је посвећено фразеологији и фразеодидактици кандидат зналачки и систематично представља различите начине сагледавања дисциплине фразеологије: анализира источноевропски, традиционални приступ, а затим и новији, индуктивни приступ проучавању фразеологије, уз наглашавање значаја корпусне револуције. Анализирани су и међусобни односи фразеологије на једној страни и морфологије, синтаксе, семантике и анализе дискурса на другој страни. Кандидат наводи да у новијим истраживањима „истраживачи који се баве корпусном анализом дају једнаку, а неријетко и већу пажњу значају вишечланих јединица које играју улогу у структурисању текста“ (стр. 38), што сматра сасвим оправданим, набрајајући затим најзначајније типологије вишечланих комбинација у наставку. Кандидат предност даје функционалној типологији сврставања фразеолошких јединица у референцијалне, текстуалне и комуникативне фраземе, по угледу на Грејнџер и Пако (2008: 41–45).³ Сагледавајући контекстуална ограничења истраживања, посебно чињеницу да је истраживање засновано на жанру аргументативног састава, кандидат се усмјерава на тумачење трансфера у фразеолошкој компетенцији кроз двије подврсте фразема референцијалне функције, а то су лексичке и граматичке колокације. Кандидат критички сагледава релевантну литературу о колокацијама, те истиче да је усвајање колокација страног језика значајно захтјевније него усвајање појединачних лексема, као и да се колокације најчешће правилно разумију и преводе на матерњи језик, док се са потешкоћама користе у језичким задацима продукције на страном језику. Сљедеће потпоглавље представља укратко контрастивну лингвистику, затим анализу грешака, а након тога исцрпно се усмјерава на новији приступ познат под називом контрастивна анализа међујезика (енг. *Contrastive Interlanguage Analysis*), методолошки поступак којим се пореди међујезик неизворних говорника са изворним језиком, а који је заснован на дигитализованим ученичким корпусима (енг. *learner corpora*). Кандидат истиче значај истраживања Силвијане Грејнџер на пољу контрастивне анализе међујезика, посебно ревидираног

² Gilquin, G. (2008). Combining contrastive and interlanguage analysis to apprehend transfer: detection, explanation, evaluation. In G. Gilquin, et al. (Eds.), *Linking up Contrastive and Learner Corpus Research* (3–33). Amsterdam – New York: Rodopi.

³ Granger, S. & Paquot, M. (2008). Disentangling the phraseological web. In S. Granger & F. Meunier (Eds.), *Phraseology: An interdisciplinary perspective* (27–50). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

модела (2015),⁴ који у складу са глобалним тенденцијама у лингвистици у први план истиче варијабилност језика. На самом крају поглавља кандидат даје основне карактеристике писања на страном језику.

Треће поглавље под називом „Анализа корпуса и интерпретација резултата“ јесте најобимније у дисертацији. На самом почетку кандидат даје опис софтверских алатки које су коришћене (*CQL, Cassandra Query Language*), као и основних корака у истраживању који су се понављали за сваку одабрану групу колокација. Главни дио овог поглавља заправо јесте паралелно представљање добијених резултата истраживања појединачних типова одабраних граматичких и лексичких колокација (укупно једанаест) на корпусу *ICLE-SE* и извођење прелиминарних закључака на крају сваког потпоглавља. Структура сваког потпоглавља условљена је одабраним моделом и методологијом, тако да кандидат појединачно у оквиру сваке групе колокација представља колокације у којима је уочен међујезички трансфер, колокације у којима је могуће уочити унутарјезички пренос, затим колокације које нису узете у обзир због тога што су условљене тематским оквиром аргументативног састава, уз завршно набрајање правилно употријебљених колокација. У анализи су веома детаљно представљени резултати појединих корака, уз велики број пратећих графичких приказа генерисаних одговарајућим софтверским алатима. Највећа пажња посвећена је колокацијама у којима је уочен трансфер. У оквиру таквих резултата кандидат је представио примјере интерференције, чији су производ колокације које се могу сматрати неграматичним, али и мање транспарентне резултате трансфера у виду прекомјерног коришћења појединих иначе граматички исправних колокација (енг. *overuse*). Тако, на примјер, у оквиру граматичких колокација Г8г кандидат налази да је више од половине реализованих облика трансфера из матерњег језика заправо интерференција, која се реализује путем непотребног додавања приједлога *in* (*enjoy in, relish in, enter in/into*), *on* (*affect on, influence on*) и *with* (*encounter with, face with*), затим употребом погрешног приједлога на позицији секундарног колоката (*complain on, divide on, learn on, pay [attention] on*), или изостављања приједлога *to* (*listen*), затим у „калкирању колокација са појмовима блиским браку“ (*enrol, get, step into marriage*, у значењу ступити у брак), као и идиоматских облика попут *унасти у замку/лоше друштво, насти у заборав* и сл. Са друге стране, као примјер прекомјерног коришћења колокација кандидат наводи лексичке колокације група Л5, Л6 и Л7, гдје се трансфер реализује кроз ослањање „на конгруентне облике из српског језика“ (стр. 366) попут примарних придјевских колоката *true* (прилози *certainly, completely, partially* и *really*) и *different* (прилози *completely* и *totally*), односно примарних глаголских колоката *believe* (у колокацији са прилозима *firmly* и *strongly*) у значењу *снажно вјеровати, devote* (*completely* и *fully*), у значењу *потпуно се посветити/сасвим се посветити*, те глагол *function* (у колокацији са прилогом *properly*). На самом крају кандидат истиче да резултати упућују на то да је „база колокације (односно примарни колокат) (готово) увијек исправно употријебљена, те да се грешке јављају у одабиру секундарног колоката, било да се ради о граматичкој или лексичкој ријечи“ (стр. 367).

Четврто поглавље под називом „Завршна разматрања“ у потпуности заокружује текст дисертације. Кандидат се најприје поново осврће на коришћени теоријски модел дате хипотезе, као и значај корпуснолингвистичких метода у примијењенолингвистичкој оријентацији истраживања. Затим апстрахује особености трансфера које су уочене у фразеолошкој компетенцији кроз разматране граматичке и лексичке колокације укупно 1.878 примарних колоката. Од свих нађених и анализираних колокација, готово свака шеста није у складу са граматичко-дискурсни очекивањима писаног енглеског дискурса, а утицај матерњег језика, како је кандидат закључио, „учесталији је разлог употребе колокација које се не повинују норми од когнитивних процеса заснованих на постојећем систему међујезика“ (стр. 369). Други

⁴ Granger, S. (2015). Contrastive interlanguage analysis: A reappraisal. *International Journal of Learner Corpus Research*, 1(1), 7–24.

значајан закључак јесте уочавање учестале реализације трансфера кроз прекомјерну употребу колокација, односно трансфера који је релативно нетранспарентан за разлику од интерференције. На самом крају кандидат наводи ограничења истраживања, могућности даљих истраживања сродног профила, као и могућности коришћења резултата дисертације у примијењенолингвистичкој теорији и пракси.

У претходно описаним поглављима, а доминантно у оквиру поглавља „Анализа корпуса и интерпретација резултата“ кандидат је користио укупно 17 графикана, 77 табела, 12 цртежа и 100 снимака екрана, односно укупно 206 графичких приказа различитих профила.

Преглед коришћене литературе на крају дисертације садржи укупно 159 домаћих и страних библиографских јединица, међу којима је веома значајна заступљеност рецентних часописних референци из врхунских часописа, као и монографских публикација реномираних страних и домаћих издавача. Такође, истичемо заступљеност и старијих публикација у тумачењу феномена трансфера без којих правилан историографски увид не би био могућ.

На крају дисертације налази се укупно тринаест релевантних прилога које сматрамо изузетно значајним за све истраживаче, посебно студенте докторских студија, будући да могу послужити као одлична илустрација коришћења метода корпусне лингвистике које су неоправдано запостављене на српском говорном подручју. Сви прилози садрже графичке приказе, односно укупно 3 табеле, приказ ученичког профила и 9 илустративних снимака екрана насталих коришћењем корпусних алата.

3. Опис постигнутих резултата

Међу резултатима дисертације најприје наводимо теоријско-методолошку потврду значаја индуктивног приступа проучавању фразеологије, затим истичемо незаобилазну и специфичну улогу контрастивне анализе међујезика у оквиру истраживања примијењенолингвистичке оријентације, као и потврђивање ефикасности коришћења метода корпусне лингвистике у истраживањима заснованим на електронским корпусима језика.

Када су у питању општи резултати самог истраживања, кандидат наводи да је поређење међујезика србофоних говорника са остале двадесет и четири компоненте неизворних говорника других матерњих језика у трећој верзији корпуса *ICLE* показало да се „у међујезику оних чији је матерњи језик сродан српском (првенствено македонски, а затим и бугарски, руски, пољски, литвански и чешки) испољавају слични обрасци језичког понашања“, што може да буде основ „за методологију преиспитивања степена сродности језика, сходно понашању њихових изворних говорника на страном језику“ (стр. 368–369).

Даље, наводећи резултате анализа појединачних колокације, најприје треба имати у виду да је кандидат из корпуса издвојио укупно 1.878 примарних колоката (именица, придјева, лексичких глагола и прилога) граматичких и лексичких колокација. Међу поменутих вишечланим комбинацијама кандидат је најприје издвојио 284 колокације (15,1%) које се употребом или својим дискурским карактеристикама не подударaju са нормом енглеског језика. Од те базе података, међујезички трансфер је препознат у већини примјера (56%), док је унутарјезички пренос уочен у мањем броју примјера (преосталих 44%). На основу тога кандидат је закључио да је „утицај матерњег језика учесталији разлог употребе колокација које се не повинују норми од когнитивних процеса заснованих на постојећем систему међујезика“ (стр. 369). Даље, анализирајући цјелину примјера гдје је препознат трансфер, кандидат је закључио да се четири од десет примјера могу идентификовати као негативан трансфер, односно интерференција, која је најчешће резултат погрешног одабира секундарног колоката, у мањем броју случајева примарног колоката, или у

цијелој колокацији, уз мањи број примјера гдје је уочен и концептуални трансфер. У преосталих 60% примјера у којима је међујезички трансфер уочен, кандидат закључује, он се испољава кроз прекомјерну употребу колокација која је узрокована конгруентним обрасцима из матерњег језика говорника, односно успостављањем асоцијативних веза између колокација матерњег језика и колокацијских „плишаних меда“ србофоних говорника. Поткрепљење за истицање прекомјерне учесталости кандидат налази у статистичким јединицама високих вриједности *t*-скора.

Кандидат такође закључује да релативно висок проценат заступљености колокација чије су граматичко-дискурсне карактеристике саобразне изворном језику може бити и резултат коришћења стратегијске компетенције, а не само и искључиво показатељ фразеолошке компетенције.

4. Упоредна анализа резултата кандидата са подацима из литературе

Најприје треба истаћи да је став кандидата да је фразеолошка компетенција веома захтјевна компонента комуникативне компетенције неизворних говорника у потпуности усклађен са ставовима у релевантној литератури, као што у својим публикацијама истичу, између осталих, Муније [Meunier], Пако [Paquot], Грејндер, Гарднер [Gardner], Дејвис [Davies], Милар [Millar], те посебно Неселхауф [Nesselhauf].⁵

Када је у питању поређење утицаја матерњег језика на граматичке и лексичке колокације, резултати до којих је кандидат дошао у потпуности су усклађени са сродним досадашњим истраживањима (Wanner et al. 2013),⁶ а то је да је „база колокације (односно примарни колокат) (готово) увијек исправно употријебљена, те да се грешке јављају у одабиру секундарног колоката, било да се ради о граматичкој или лексичкој ријечи“, али и да „цијела колокација може бити погрешна“ (стр. 367).

Коначни податак о интерференцији српског језика у употреби колокација у писању србофоних говорника до којег је кандидат дошао, а који износи 40,6%, ако узмемо у обзир различиту контекстуализацију истраживања, у опсегу је резултата сродних истраживања попут истраживања трансфера код говорника хебрејског (око 33%, Yoon, 2016),⁷ њемачког (око 50% грешака интерференције, Nesselhauf, 2005) и шпанског (око 67% грешака интерференције, Wanner et al., 2013).

5. Објављени и саопштени резултати који чине дио докторске дисертације

На основу увида у библиографију радова кандидата, наводимо објављене резултате који чине дио докторске дисертације:

- Шућур, С. (2019а). Ставови студената страних филологија Филозофског факултета Пале према употреби матерњег у настави страних језика. У Д. Мاستиловић (Ур.), *Наука и стварност*. Књига 13/1 (423–445). Пале: Филозофски факултет.
- Шућур (2020а). Корпус као оруђе за проницање тајни међујезика (приказ). *Радови Филозофског факултета: часопис за хуманистичке и друштвене науке*, 22, 321–331.

⁵ Nesselhauf, N. (2005). *Collocations in a Learner Corpus*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

⁶ Wanner, L., Alonso Ramos, M., Vincze, O., Nazar, R., Ferraro, G., Mosqueira, E. & Prieto, G. 2013. Annotation of collocations in a learner corpus for building a learning environment. In S. Granger, G. Gilquin & F. Meunier (eds.), *Twenty Years of Learner Corpus Research. Looking Back, Moving Ahead* (493–503). Presses universitaires de Louvain: Louvain-la-Neuve.

⁷ Yoon, H. Y. (2016). Association strength of verb-noun combinations in experienced NS and less experienced NNS writing: Longitudinal and cross-sectional findings. *Journal of Second Language Writing*, 34, 42–57.

Шућур, С. [коаутор] (2021). О Корпусу студената англистике (КорСАНГ) и могућностима његове софтверске експлоатације. *Infotheca – Journal for Digital Humanities*, 21(1), 37–58.

***

Šućur, S. (2019b). Distribucija frazalnih glagola u pisanju na engleskom kao stranom kod srbofonih govornika. *Komunikacija i kultura online*, 10, 120–143. <https://www.komunikacijaikultura.org/index.php/kk/article/view/400/292>.

Šućur, S. (2020b). Reverse transfer in adult Serbian EFL learners writing – A corpus-based study. In Ž. Babić et al. (Eds.), *Beyond Hermeneutics* (141–159). Banja Luka: University of Banja Luka, Faculty of Philology.

Кандидат је користио и свој необјављени мастер рад:

Шућур, С. (2016). *Интерференција матерњег језика у учењу енглеског као страног код одраслих (Мастер рад)*. Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву.

Усмена саопштења резултата који чине дио дисертације:

Конференција “CELLS – Conference on English Language and Literary Studies Beyond Hermeneutics, Challenging Traditional Approaches to Literary and Language Studies”, Banja Luka (9. и 10. септембар 2019. године), излагање под називом “Reverse transfer in adult Serbian EFL learners writing – A corpus-based study”.

Конференција „Наука и стварност“, Филозофски факултет Пале (19. 5. 2018.), излагање под називом „Ставови студената страних филологија Филозофског факултета Пале према употреби матерњег у настави страних језика“.

Учешће у научно-стручним радионицама које су коришћене у изради дисертације:

Нурал4MUST (7. 7. 2021.), организатор Université catholique de Louvain (Louvain-la-Neuve), Белгија, координатори Marie-Aude Lefer, Sylviane Granger.

MWE-LEX 2020 – COLING 2020, ЈерТех вебинар (23. 12. 2020.), организатор Друштво за језичке ресурсе и технологије, координатор проф. др Ранка Станковић, Универзитет у Београду.

6. Научни допринос докторске дисертације

Комисија констатује да докторска дисертације мр Срђана Шућура представља значајан научни допринос првенствено англистичкој лингвистици, али и лингвистици уопште. Наиме, дисертација садржи веома добро утемељен критичко-историографски осврт на развој фразеологије, као и рецентнију интерпретацију граница фразеологије која је заснована на раније недоступним корпусним методама. Даље, у дисертацији се проширује и спектар истраживања контрастивнолингвистичке оријентације укључивањем ученичког корпуса србофоних говорника енглеског језика, што је такође значајно и за лингвистичку теорију. Методолошки, дисертација је значајан корак напријед, посебно за српско говорно подручје, гдје су овакви научни подухвати још увијек веома ријетки. У том погледу дисертација представља драгоцјен ослонац за сродна истраживања у теоријско-методолошком погледу, као и у погледу коришћених конкретних корпусних алата и ресурса.

Најексплицитнији облик научног доприноса дисертације свакако представљају научни резултати анализе и интерпретације истраживања. Они директно омогућавају сагледавање цјеловите слике трансфера из матерњег језика у фразеолошкој компетенцији у писању на енглеском језику код србофоних говорника, а затим и практична рјешења за превазилажење трансфера у фразеолошкој компетенцији, који је извјесно значајно нетранспарентан. Стога резултати дисертације могу да се користе за рјешавање практичних проблема у оквиру методике наставе енглеског језика на

српском говорном подручју, али и да популаризују тзв. учење кроз податке (енг. <i>Data-driven learning</i>), засновано на коришћењу електронских корпуса у усвајању страног језика.
7. Мишљење о прихватању дисертације за одбрану
На основу изнијетих закључака о резултатима дисертације и њеној научној релевантности, Комисија једногласно констатује да се дисертација мср Срђана Шућура <i>Трансфер у фразеолошкој компетенцији у писању на енглеском језику као страном код србофоних говорника</i> прихвата за одбрану.
8. ЗАКЉУЧАК И ПРИЈЕДЛОГ ⁸
Комисија једногласно закључује да докторска дисертација кандидата мср Срђана Шућура под насловом <i>Трансфер у фразеолошкој компетенцији у писању на енглеском језику као страном код србофоних говорника</i> представља значајан научни допринос у домену англистичке лингвистике, како у теоријском тако и у примијењеном домену, прецизније у дисциплинама фразеологије, фразеодидактике, као и контрастивне лингвистике. Теоријски квалитетно постављена, дисертација се усмјерава на методолошки добро осмишљено истраживање на корпусу дигитализованих ученичких и других корпуса, тако да има и додатни значај иновирања примијењенолингвистичке традиције на српском говорном подручју. Уз то, резултати до којих је кандидат дошао значајни су на различитим нивоима апстракције, од конкретнијих домена примјене до веома широко постављених проучавања језика у оквиру хуманистике. Стога Комисија са задовољством предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета и Сенату Универзитета у Источном Сарајеву да прихвате Извјештај о урађеној докторској дисертацији мср Срђана Шућура и да кандидата позову на јавну одбрану докторске дисертације и стицање научног степена доктора филолошких наука – 480 ECTS – Англистика – лингвистика.

Мјесто: Бања Лука / Пале / Нови Сад

Датум: 8. 4. 2022. године

Комисија:

1. Др Жељка Бабић, у звању редовног професора (НО Хуманистичке науке, УНО Специфични језици – енглески језик, Универзитет у Бањој Луци, Филолошки факултет у Бањој Луци, предсједник Комисије;

2. Др Јелена Марковић, у звању редовног професора (НО Хуманистичке науке, УНО Специфични језици (Англистика), Универзитет у Источном Сарајеву, Филозофски факултет у Палама, ментор,

3. Др Предраг Новаков, у звању редовног професора (НО Хуманистичке науке, УНО Англистика, Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет у Новом Саду, члан Комисије;

⁸ У закључку се, поред осталог, наводи и назив квалификације коју докторант стиче одбраном тезе

Издвојено мишљење⁹:

1. _____, у звању _____ (НО _____, УНО
_____, Универзитет _____,
Факултет _____ у _____, члан Комисије;

---

⁹ Чланови комисије који се не слажу са мишљењем већине чланова комисије, обавезни су да у извештај унесу издовојено мишљење са образложењем разлога због се не слажу са мишљењем већине чланова комисије (члан комисије који је издвојио мишљење потписује се испод навода о издвојеном мишљењу)